

ANDREJOVI BAGAROV I

Bratislava 3. marca 1948

Milý Ondriš!

Okrem divadla pribudli mi tiež aj tie najprašivejšie starosti o film. Prosím Ťa, aby si na dobu od 7. do 14. marca potrebných ľudí, angažovaných pri naskrutkovaní — tuším — Bielej tmy v Tatrách, pre filmovanie uvoľnil. Pritom, samozrejme, nesmie utpieť riadny chod prác v našich divadlách. Pri dobrej vôli iste nájdeš spôsob, ako toto urobiť.

Srdečne Ti ďakujem už vopred za priaznivé vybavenie tejto naliehavej záležitosti.

Tvoj
L. Novomeský

Andrej Bagar (charakt. pozri I. zv., str. 34), v tom čase riaditeľ SND.

Film Biela tma, dielo režiséra Františka Čápa a scenáristu Leopolda Laholu (dráma zo SNP), získal Národnú cenu na MFF v M. Lázňach r. 1948.

V čase februárových udalostí prebral L. Novomeský dočasne aj vedenie Povereníctva informácií po J. Lukačovičovi. O niekoľko dní prevzalo časť agendy PI (tlač ap.) Predsedníctvo ZP, ostatné veci tohto rezortu malo na starosti PŠO — do júna 1948.

S filmom mal však povereník školstva aj „prašivejšie“ starosti než uvoľňovanie hercov. V ten istý deň písal pracovníkom býv. PI — R. Mrlianovi a M. Považanovi: „Prosím, aby sa bezodkladne zariadila ideologická kontrola vyrobených, doteraz ešte nedohotovených filmov. Najvhodnejšie je vari ustanoviť 2—3 člennú komisiu ideologicky podkutých ľudí (spisovatelia), ktorým by sa dali ukázať filmy novej výroby verejnosti ešte nedodané a navrhli prípadné zmeny. Podajte návrh na zloženie tejto komisie, v prípise vymedzte v zmysle uvedených námetov jej pôsobnosť a celá vec môže byť v niekoľkých dňoch vybavená. Prosím konať urýchlene. Za nijakých okolností nemožno neprekontrolované filmy zverejňovať!“

A. Bagar oznámil už 4. III., že „záležitost s Bielou tmou je vybavená“, ale odvolal sa na rozhovor na recepcii u bulharského generálneho konzula a „dovolil si naznačiť niektoré problémy, ktorých rýchle vyriešenie by bolo nášmu divadlu veľmi prospešné“. Išlo o dobudovanie šatnice v NS ND, dostavbu kulisárne za ND, kulisársky voz, autobus a nákladné auto na zájazdy, starostlivosť o starších členov opery, o byty pre hercov atď